

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

– ETAPA LOCALĂ, 2.02.2025 –

Clasa a XII-a

SUBIECTUL 1

Se consideră mulțimea $M = (-\infty, 1)$. Pentru fiecare pereche $(x, y) \in M \times M$, notăm $x * y = \frac{4-xy}{5-x-y}$.

3p a) Să se arate că $x * y \in M, \forall x, y \in M$.

4p b) Demonstrați că legea de compoziție „ $*$ ” este comutativă și asociativă, dar nu admite element neutru.

***

Soluție:

$$a) x < 1, y < 1 \Rightarrow x + y < 2 \Rightarrow 5 - x - y > 3 \quad 1p$$

$$\frac{4-xy}{5-x-y} < 1 \Leftrightarrow 4-xy < 5-x-y \Rightarrow xy-x-y-1 > 0 \Leftrightarrow (x-1)(y-1) > 0 \quad 2p$$

b) Legea „ $*$ ” este comutativă:

$$x * y = y * x, \forall x, y \in M \Leftrightarrow \frac{4-xy}{5-x-y} = \frac{4-yx}{5-y-x}, \forall x, y \in M \quad \text{adevărat din comutativitatea}$$

adunării și înmulțirii numerelor reale 1p

Legea „ $*$ ” este asociativă :

$$(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M$$

$$(x * y) * z = \left(\frac{4-xy}{5-x-y} \right) * z = \frac{20-4(x+y+z)+xyz}{21-5(x+y+z)+xy+xz+yz}$$

$$x * (y * z) = x * \left(\frac{4-yz}{5-y-z} \right) = \frac{20-4(x+y+z)+xyz}{21-5(x+y+z)+xy+xz+yz} \quad 2p$$

De unde rezultă $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M \Rightarrow$ legea „ $*$ ” este asociativă

Element neutru

$$\exists e \in M \text{ astfel încât } x * e = e * x = x, \forall x \in M$$

$$x * e = e * x \text{ din comutativitatea legii „} * \text{”}$$

$$x * e = x \Leftrightarrow \frac{4-xe}{5-x-e} = x \Leftrightarrow x^2 - 5x + 4 = 0 \Rightarrow \text{legea „} * \text{” nu are element neutru.} \quad 1p$$

SUBIECTUL 2

Se consideră

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{x + \sin^{2025} x}{\pi + 2\sin^{2025} x + 2\cos^{2025} x} dx.$$

Demonstrați că $I = \frac{\pi}{8}$.

Profesor Claudiu Militaru

Soluție:

Fie $x = \frac{\pi}{2} - t \Rightarrow dx = -dt$; $x = \frac{\pi}{2} \Rightarrow t = 0$; $x = 0 \Rightarrow t = \frac{\pi}{2}$. Integrala devine 1p

$$I = \int_{\frac{\pi}{2}}^0 \frac{\frac{\pi}{2} - t + \sin^{2025}\left(\frac{\pi}{2} - t\right)}{\pi + 2\sin^{2025}\left(\frac{\pi}{2} - t\right) + 2\cos^{2025}\left(\frac{\pi}{2} - t\right)} (-dt) = 1p$$

$$= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\frac{\pi}{2} - t + \cos^{2025}t}{\pi + 2\cos^{2025}t + 2\sin^{2025}t} dt; 1p$$

$$\Rightarrow 2I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{x + \sin^{2025}x}{\pi + 2\sin^{2025}x + 2\cos^{2025}x} dx + \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\frac{\pi}{2} - x + \cos^{2025}x}{\pi + 2\cos^{2025}x + 2\sin^{2025}x} dx 2p$$

$$= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\frac{\pi}{2} + \sin^{2025}x + \cos^{2025}x}{\pi + 2\sin^{2025}x + 2\cos^{2025}x} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{2} dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} \Rightarrow I = \frac{\pi}{8} 2p$$

SUBIECTUL 3

Se consideră numerele reale a și b , cu $0 \leq a < b$ și funcția

$$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{x^n + (a + b - x)^n}$$

3p a) Arătați că funcția f admite primitive.

4p b) Demonstrați că $F\left(\sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}\right) - F(\sqrt{ab}) = \frac{a+b}{2} \cdot (\sqrt{a} - \sqrt{b})^2$, pentru orice primitivă F a lui f .

Supliment GAZETA MATEMATICĂ

Soluție:

$$a) f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{x^n + (a + b - x)^n} = \begin{cases} a + b - x, & x \in \left[a, \frac{a+b}{2}\right] \\ x, & x \in \left(\frac{a+b}{2}, b\right] \end{cases} 2p$$

f este continuă pe intervalul $[a, b]$ deci admite primitive pe intervalul $[a, b]$ 1p

b) O primitivă a funcției f pe intervalul $[a, b]$ este funcția 1p

$$F: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}, F(x) = \begin{cases} (a + b)x - \frac{x^2}{2} + c_1, & x \in \left[a, \frac{a+b}{2}\right] \\ \frac{x^2}{2} + c_2, & x \in \left(\frac{a+b}{2}, b\right] \end{cases}$$

Din condiția de continuitate a funcției F în punctul $x_0 = \frac{a+b}{2}$ se obține

1p

$$F(x) = \begin{cases} (a+b)x - \frac{x^2}{2} + c, & x \in \left[a, \frac{a+b}{2}\right] \\ \frac{x^2}{2} + \frac{(a+b)^2}{4} + c, & x \in \left(\frac{a+b}{2}, b\right] \end{cases}$$

$$\begin{aligned} F\left(\sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}\right) - F(\sqrt{ab}) &= \frac{1}{2} \cdot \frac{a^2+b^2}{2} + \frac{(a+b)^2}{4} - (a+b)\sqrt{ab} + \frac{1}{2} \cdot ab = \\ &= \frac{(a+b)^2}{2} - (a+b)\sqrt{ab} = \frac{a+b}{2} \cdot (\sqrt{a} - \sqrt{b})^2 \end{aligned}$$

2p

SUBIECTUL 4

Pe mulțimea numerelor reale se definește legea $x \circ y = [x+a] + [y+b]$, unde $a, b \in (0, 1)$.
Determinați submulțimile G ale lui $\mathbb{R}$ pentru care $(G, \circ)$ formează un grup abelian.

Profesor Petre Năchilă

Soluție:

$(G, \circ)$ formează un grup abelian deci există $e \in G$ element neutru, deci pentru orice x avem $x \circ e = e \circ x = x$, așadar $[x+a] + [e+b] = x$, de unde orice $x \in \mathbb{Z}$.

3p

Legea de compoziție devine: $x \circ y = [x+a] + [y+b] = x+y$; Grupul $(G, \circ) = (G, +)$;

2p

Cum $G \subseteq \mathbb{Z}$, avem $G = n\mathbb{Z}$, $n \in \mathbb{N}^*$

2p

Notă: Orice altă soluție corectă se punctează corespunzător. Nu se acordă fracțiuni de punct.